

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5003/2540

นาย สวงศ์ ไพฑูรย์โจทก์ นาย แย้ม ใจ งามจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1367, ป.พ.พ. มาตรา 1369

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ. เจ้ามรดกมิได้ยกที่ดินพิพาทให้จำเลยตั้งแต่ก่อนตายเมื่อพ.ตายที่ดินพิพาทจึงเป็นทรัพย์มรดกของพ.และตกทอดแก่ทายาทตามกฎหมาย แต่โจทก์ฟ้องคดีโดยอ้างประเด็นแห่งคดีมาให้คำฟ้องว่าที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกของพ. ผู้ตายโจทก์ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกของพ.ไม่สามารถขอรับโอนมรดกได้ เพราะจำเลยไปขอออก น.ส.3 ในชื่อจำเลยเสียก่อนดังนี้ คดีจึงไม่มีประเด็นว่าจำเลยได้ครอบครองที่ดินพิพาทแทนทายาทหรือไม่ การที่โจทก์เพิกมาขอให้ศาลตั้งเป็นผู้จัดการมรดกของพ.เจ้ามรดกและฟ้องเป็นคดีนี้เพื่อเรียกที่ดินคืนจากจำเลยโดยอ้างว่าเป็นมรดกของพ.หลังจากพ.ตายนานถึง 8 ปีเศษ ทั้งการที่ฝ่ายโจทก์เข้าไปเก็บมะพร้าวในที่ดินพิพาทโดยถือวิสาสะในฐานะญาติมากกว่าเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินพิพาท โดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตนเมื่อปรากฏว่าจำเลยเป็นฝ่ายยึดถือครอบครองที่ดินพิพาทแต่ฝ่ายเดียวตั้งแต่พ.ตายตลอดมา โดยมีเจตนาจะยึดถือเพื่อตนจนไปขอออก น.ส.3 โดยโจทก์ไม่ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินพิพาทหรือโต้แย้งแต่ประการใด ดังนี้ จำเลยย่อมได้ไปซึ่งสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1367 และ 1369

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนางพับ ไพฑูรย์หรือใจงาม นางพับมีทรัพย์มรดกเป็นสิทธิครอบครองที่ดินมือเปล่า 1 แปลง เนื้อที่ 8 ไร่เศษ ตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดินเลขที่ 191 ต่อมากลางเดือนกรกฎาคม 2537 โจทก์ได้ไปติดต่อเจ้าพนักงานที่ดินขอรับมรดกที่ดินดังกล่าวและดำเนินการขอออก น.ส.3 เพื่อนำมาแบ่งปันแก่ทายาท แต่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานที่ดินว่าที่ดินแปลงนี้จำเลยได้ออก น.ส.3 เลขที่ 191 ในนามของตนแล้ว จึงไม่อาจที่จะโอนมรดกและดำเนินการออก น.ส.3 ให้โจทก์ได้อีก ขอให้ศาลพิพากษาว่าที่ดินตามส.ค.1 เลขที่ 191 เนื้อที่ 8 ไร่ 1 งาน 22 ตารางวา เป็นทรัพย์มรดกของนางพับ และให้เพิกถอน น.ส.3 เลขที่ 191 ทั้งแปลงจำเลยให้การว่า ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยโดยจำเลยมีสิทธิครอบครองเนื่องจากนางพับ ไพฑูรย์ ยกให้จำเลยซึ่งเป็นสามีตั้งแต่ก่อนตาย ที่ดินพิพาทจึงไม่ใช่ทรัพย์มรดกของนางพับ เมื่อนางพับตายจำเลยได้ครอบครองตลอดมาด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ ด้วยความสงบเปิดเผยและเสียภาษีบำรุงท้องที่มาโดยตลอดหากศาลรับฟังว่าที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกของนางพับ ฟ้องโจทก์ก็ขาดความอายุความเพราะโจทก์ไม่ได้ฟ้องเรียกมรดกภายในกำหนด 1 ปี ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ และให้เพิกถอน น.ส. เลขที่ 191 หมู่ที่ 1 เสียทั้งแปลงจำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืนจำเลยฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พยานหลักฐานที่ทั้งสองฝ่ายมิได้นำสืบโต้เถียงกันฟังได้ว่า โจทก์เป็นบุตรนางพับและนายจวน ไพฑูรย์มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 2 คน คือนางเจือจันทร์ ไพฑูรย์และนางนิรพร ไพฑูรย์หรือธนพัฒน์ นายจวนตาย นางพับได้จำเลยเป็นสามีโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสและมีบุตรด้วยกัน 4 คน คือนางจินตนาไม่ทราบนามสกุล นางลัดดาวรรณ ต้อยสุวรรณ นางจันทนีไม่ทราบนามสกุล

และนางนิรพล ไม่ทราบนามสกุล ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินมือเปล่าเนื้อที่ 8 ไร่เศษ เป็นสวนมะพร้าว นางพับเป็นเจ้าของที่สิทธิครอบครองโดยได้รับมรดกมาจากการดาและเป็นผู้แจ้งการครอบครอง เมื่อนางพับตาย โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนางพับเจ้าพนักงานที่ดินได้ออก หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) สำหรับที่ดินพิพาทแก่จำเลย เนื้อที่ 9 ไร่เศษคดีมีปัญหาใน ชั้นฎีกาตามฎีกาจำเลยเพียงข้อเดียวว่า จำเลยมีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทหรือไม่ ปัญหาที่ต้อง วินิจฉัยก่อนว่าที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์สินมรดกของนางพับหรือไม่ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าถ้านางพับยกที่ดิน พินาทให้จำเลยก่อนตายจริง จำเลยและนางจินตนาก็น่าจะให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงาน ตามความเป็นจริงว่าจำเลยได้รับการยกให้ที่ดินพิพาทจากนางพับภริยา เมื่อนางพับตาย จำเลยจึง ได้ยื่นคำขอออก น.ส.3 เป็นชื่อของจำเลย แต่จำเลยกับนางจินตนา ก็หาได้ให้ถ้อยคำเช่นนั้นต่อ เจ้าพนักงานไม่ พยานหลักฐานของจำเลยมีเพียงจำเลยปากเดียวที่เบิกความดังกล่าวโดยไม่มี พยานหลักฐานอื่นสนับสนุนจึงมีน้ำหนักน้อยไม่พอให้รับฟัง ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่านางพับได้ยก ที่ดินให้จำเลยตั้งแต่ก่อนตายเมื่อนางพับตาย ที่ดินพิพาทจึงเป็นทรัพย์สินมรดกของนางพับและ ตกทอดแก่ทายาทตามกฎหมายแต่อย่างไรก็ตาม ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินมือเปล่า เจ้าของมีเพียง สิทธิครอบครอง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1367 บัญญัติว่าผู้ใดยึดถือทรัพย์สิน โดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตน บุคคลนั้นได้ซึ่งสิทธิครอบครอง และมาตรา 1369 บัญญัติว่า ผู้ใดยึดถือ ทรัพย์สินไว้ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลนั้นยึดถือเพื่อตน โจทก์ฟ้องคดีโดยอ้างประเด็นแห่งคดีมา ในคำฟ้องว่า ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์สินมรดกของนางพับผู้ตาย โจทก์ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกของนางพับ ไม่สามารถขอรับโอนมรดกได้ เพราะจำเลยไปขอออก น.ส.3 ในชื่อจำเลยเสียก่อน คดีไม่มีประเด็น ว่า จำเลยได้ครอบครองที่ดินพิพาทแทนทายาทหรือไม่ และเห็นว่านางพับตายตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2529 โจทก์เพิ่งมาขอให้ศาลตั้งเป็นผู้จัดการมรดกของนางพับเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2537 และฟ้องเป็นคดีนี้เพื่อเรียกที่ดินคืนจากจำเลยโดยอ้างว่าเป็นมรดกของนางพับเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2537 ซึ่งเป็นเวลาหลังจากนางพับตายนานถึง 8 ปีเศษ ที่ฝ่ายโจทก์เข้าไปเก็บมะพร้าวในที่ดิน พินาท น่าจะเป็นเรื่องถือวิสาสะในฐานะญาติมากกว่าเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินพิพาท โดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตน พฤติการณ์ดังกล่าวประกอบกันน่าเชื่อว่าจำเลยเป็นฝ่ายยึดถือ ครอบครองที่ดินพิพาทแต่ฝ่ายเดียวตั้งแต่นางพับตาย ตลอดมาโดยมีเจตนาจะยึดถือเพื่อตนจนไป ขอออก น.ส.3 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2535 ตามคำขอรับรองการทำประโยชน์เอกสารหมาย จ.6 เป็นเวลานานถึงเกือบ 6 ปี โดยโจทก์ไม่ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินพิพาทหรือโต้แย้ง แต่ประการใด จำเลยย่อมได้ไปซึ่งสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท ตามนัย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1367 และ 1369 จำเลยจึงมีสิทธิขอออก น.ส. 3 ในที่ดิน พินาทได้พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์

องค์คณะ

ปรีชา เถลิมนวิชัย · ธีระจิต ไชยาคำ · ประกาศ บุรพางกูร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5003/2540>